

M1

**Koncepcja
Zrównoważonego
rozwoju w Procesie
Planowania na
Poziomie
Regionalnym i
Miejskim: Wizja
Holistyczna**

.... Aby zapobiec temu!

Zawartość

---

1. // Rozszerzenie Wyzwań

- 1.1. Globalne Wskaźniki Zmian Klimatycznych
- 1.2. Populacja Miejska w Świecie
- 1.3. Sektor Energetyczny w Unii Europejskiej
- 1.4. Wyzwanie dla Struktur Miejskich
- 1.5. Zmiana Paradygmatu

2. // Zmiany Klimatyczne i Energia

- 2.1. Koncepcja Zrównoważonego Rozwoju
- 2.2 Jak osiągnąć życie niskoemisyjne?
- 2.3. Dlaczego Miasta i Gminy?
- 2.4. Ćwiczenie: „Ekologiczny ślad emisji CO₂” (Carbon Footprint)” dla uczestników szkolenia

1. Rozszerzenie Wyzwań

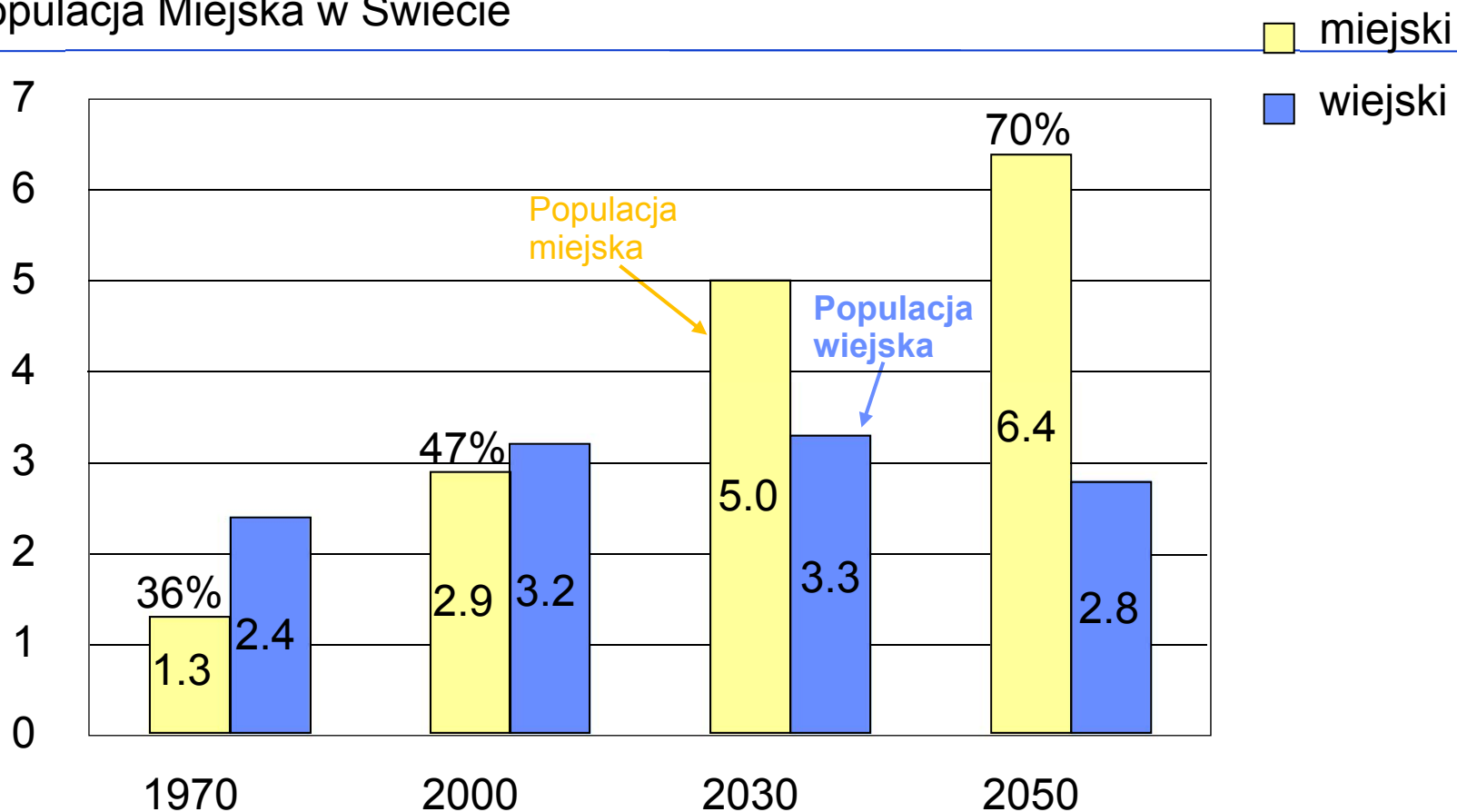
1.1. Globalne wskaźniki zmian klimatycznych

Duża ilość niepożądanych procesów jest w toku, na przykład:

- Topniejące lodowce– potencjalny poziom podwyższenia poziomu morza do 6m w skali globalnej
- Topniejące lodowce– mniej odbitego ciepła słonecznego wraca w kosmos a więcej jest absorbowane przez wody morskie i glebę co powoduje globalny wzrost temperatury
- Topnienie wiecznej zmarzliny– uwolnienie metanu do atmosfery, co powoduje wystąpienie większego efektu cieplarnianego niż emisja CO₂
- Zmiany kierunku prądów oceanicznych – nieprzewidywalne warunki pogodowe
- Huragany i tornada mogą częściej występować
- Niektóre gatunki zwierząt prawdopodobnie wymrą (np. niedźwiedzie polarne)
- Już suche regiony staną się jeszcze bardziej suche
- Już gorące regiony staną się jeszcze bardziej gorące
- **Powszechnym celem stało się ograniczenie wzrostu tempetaruty o 2 °C. Cel ten wydaje się umykać...**

1. Rozszerzenie Wyzwań

1.2. Populacja Miejska w Świecie

⇒ Stale wzrasta populacja miejska

⇒ Znaczenie wysiłków zmniejszenia karbonizacji prowadzonych przez miasta miast

Źródło: United Nations, *World Urbanization Prospects: The 2007 Revision*, Feb. 2008

Slide 4

---

w1

needs full axis label for population size - is it billions?

wiltshirer; 22.6.2012

1. Rozszerzenie Wyzwań

1.3. Energia wg. sektorów w UE (1)

W 2009 roku w UE, OZE pokrywały 16% produkcji energii pierwotnej, paliwa kopalne 55%, a nuklearne 29%.

Celem jest zwiększenie udziału OZE do 20% do roku 2020.

Węgiel i Torf	Ropa naftowa	Gaz ziemny	Energia nuklearna	Wodna	Geotermalna i słoneczna	Biopaliwa i odpady	Ciepło	Ogółem
166443	104974	153014	233139	28165	19760	111160	631	817286
20 %	13 %	19 %	29 %	3 %	2 %	14 %	0 %	100 %

Wartości wyrażone w ekwiwalencie tys. ton ropy naftowej (ktoe)

Źródło: http://www.iea.org/stats/balancetable.asp?COUNTRY_CODE=30

1. Rozszerzenie Wyzwań

1.3. Energia wg. sektorów w UE (1)

W 2009 roku w UE, sektor mieszkaniowy (budownictwo mieszkaniowe), transport i usługi konsumowały 49% łącznego zużycia energii

Tabela pokazuje zużycie energii wg. sektorów wyrażone w ekwiwalencie mln ton ropy naftowej (Mtoe).

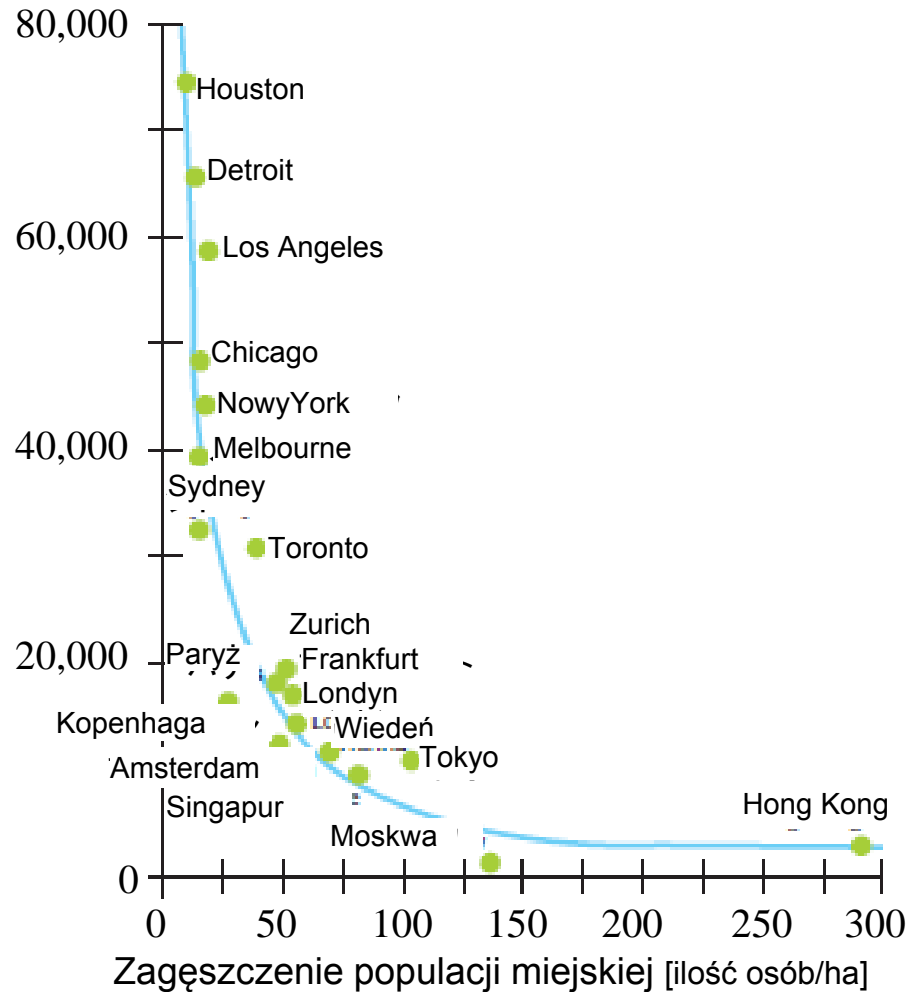
Przemysł	255	17 %
Transport	322	21 %
Inne	476	31 %
Mieszkalnictwo	295	19 %
Usługi	141	9 %
Rolnictwo / Leśnictwo	25	2 %
Rybołówstwo	1	0 %
Inne nieokreślone	15	1 %
Total	1530	100 %

Źródło: http://www.iea.org/stats/balancetable.asp?COUNTRY_CODE=30

1. Rozszerzenie Wyzwań

1.4. Wyzwanie dla Struktur Miejskich (1)

Zużycie paliwa Per capita [1/rok]

Na lewo: *Zużycie ropy naftowej przez różne Struktury Miejskie*

Opracowanie planów redukcji CO2 nie tylko w skali indywidualnej, ale także w skali całego miasta

(1) Przebudowa centrów miejskich o wysokiej gęstości zaludnienia z uwzględnieniem takich czynników jak wysokość budynków i ich przeznaczenie

(2) Rozwój transportu publicznego

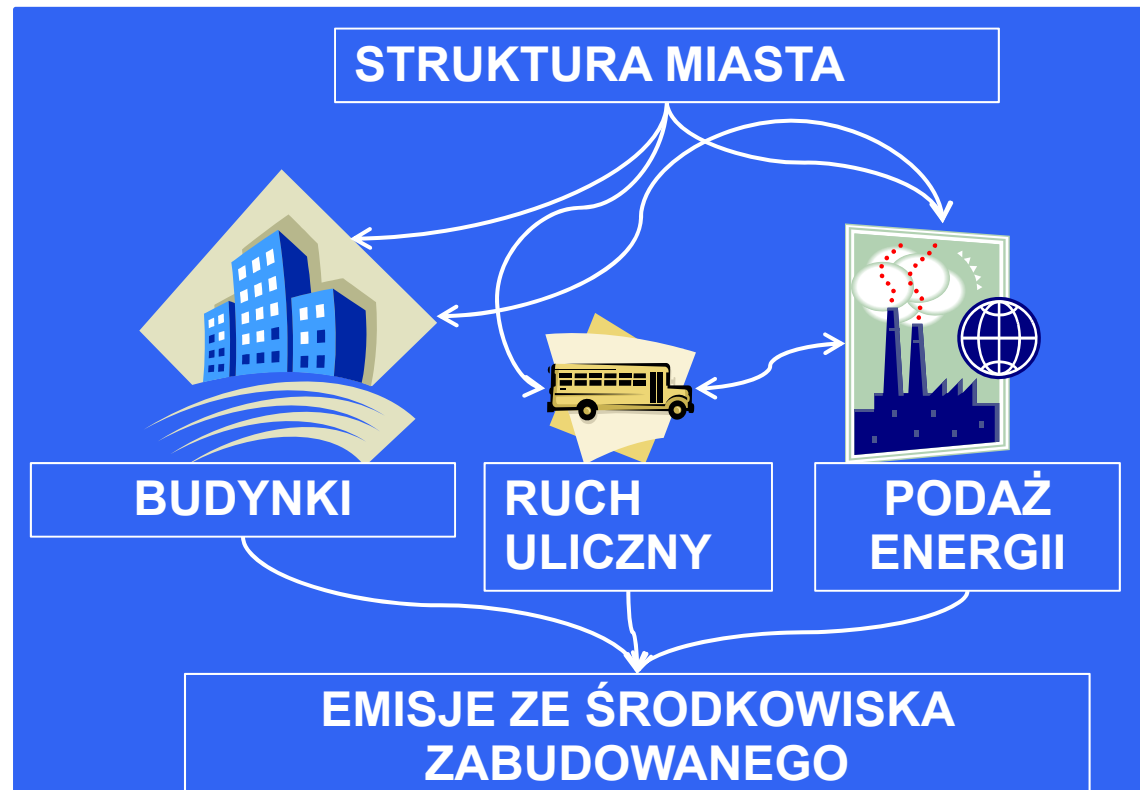
Miasta o zwartym charakterze

Źródło: The World Business Council for Sustainable Development [WBCSD], *Energy-Efficiency in Buildings*

1. Rozszerzenie Wyzwań

1.4. Wyzwanie dla Struktur Miejskich (2)

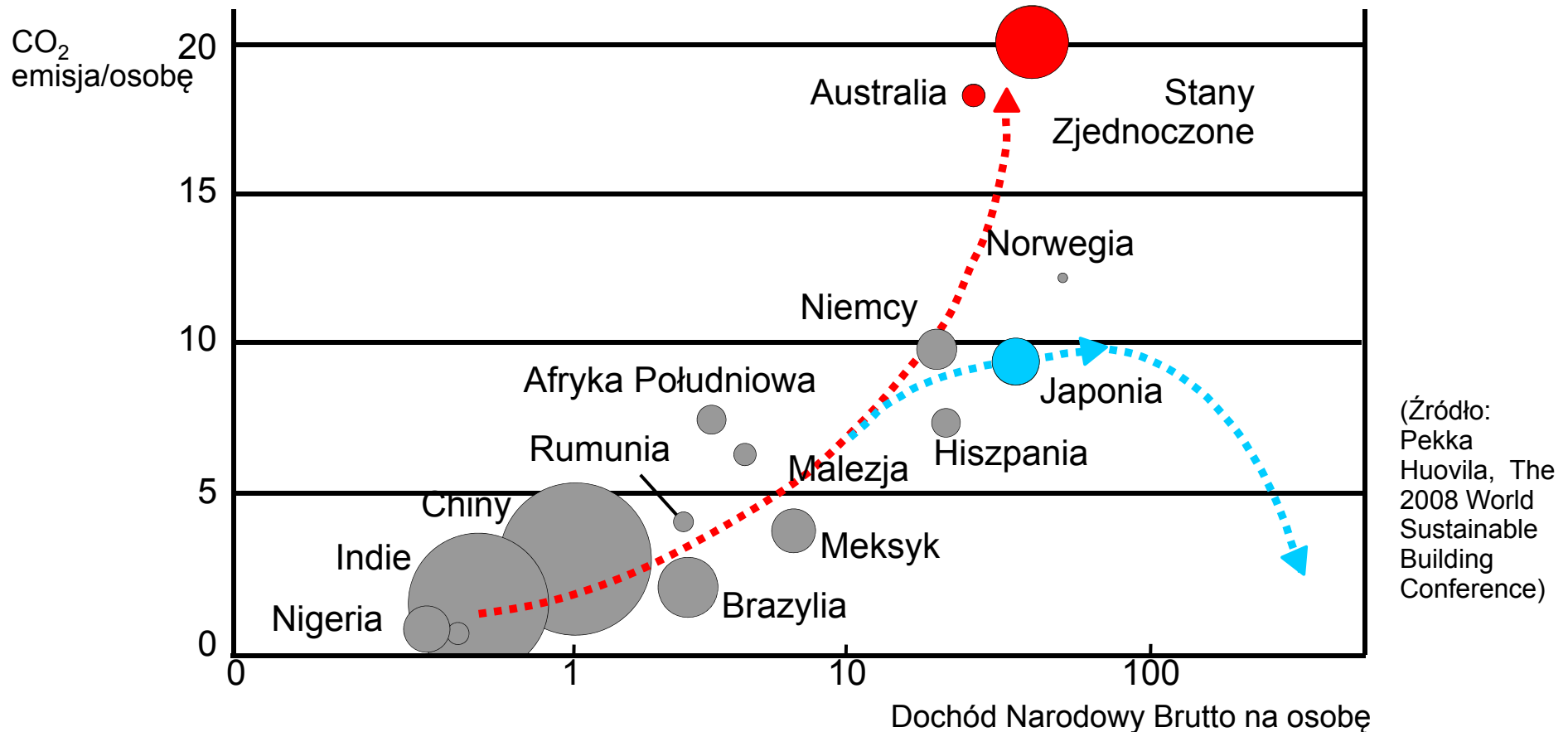
Źródło: J.
Kurnitski,
ww.sitra.fi

Zwarta struktura miejska oddziałują bezpośrednio i pośrednio na poziom emisji

- Bezpośrednio: Krótsze sieci i drogi
- Pośrednio: Konwersja systemu energetycznego, wpływ na ruch

1. Rozszerzenie Wyzwań

1.5. Zmiana Paradygmatu ze społeczeństwa od masowej produkcji do społeczeństwa niskoemisyjnego

(Źródło: Pekka Huovila, The 2008 World Sustainable Building Conference)

- Pożegnanie ze społeczeństwami masowej produkcji i konsumpcji
- Udana stworzenie społeczeństwa niskoemisyjnego pomoże doprowadzić do zmiany paradygmatu

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.1. Koncepcja zrównoważonego rozwoju (1)

“Zrównoważony rozwój ?”

Po raz pierwszy pojęcie to zostało przedstawione w 1987 w Raporcie: Brundtland Report, *Our Common Future (Nasza Wspólna Przyszłość)*

Termin ten został użyty w zróżnicowanych i zmiennych znaczeniach.

Jednakże definicje te zawierały zwykle następujące elementy:

- Minimalizację działań powodujących degradację systemów wspierania życia planety i zasobów niezbędnych do życia,
- Zwrócenie się w kierunku działań zaprojektowanych w celu przywrócenia i podtrzymania tych systemów.

2. Zmiany klimatyczne a Energia

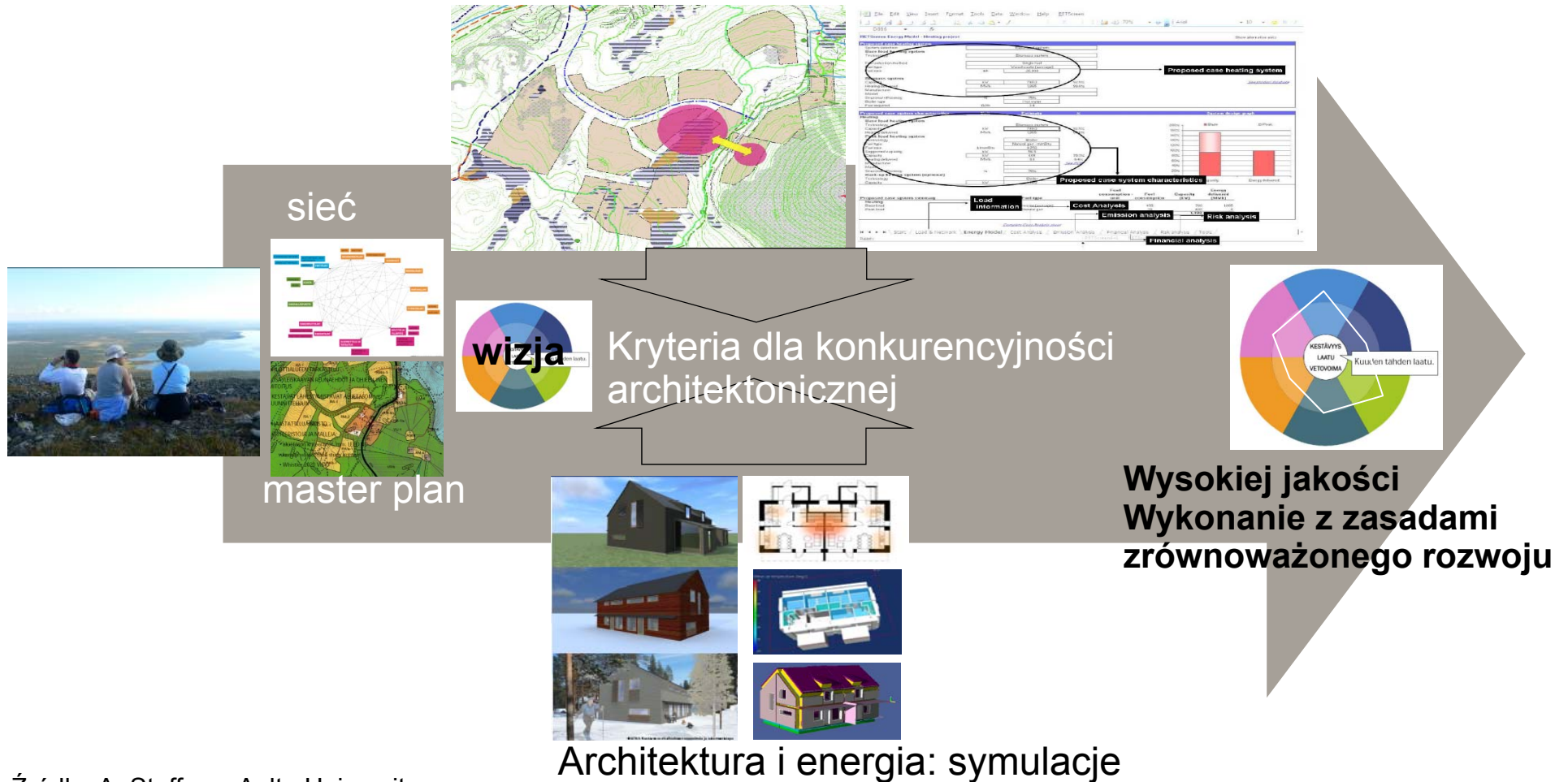
2.1. Koncepcja zrównoważonego rozwoju (2)

Sektor	Główne problemy dotyczące emisji
Nowe inwestycje na niezagospodarowanych terenach.	Ściśle określone wymagania dotyczące efektywności energetycznej.
Modernizowane budownictwo	Ogrzewanie małych domów paliwami kopalnymi Urządzenia elektryczne i grzewcze w blokowiskach Urządzenia elektryczne w budynkach handlowych i przemysłowych
Ruch uliczny	Zarządzanie ruchem ulicznym Udział pojazdów zasilanych elektrycznie
Struktura miejska	Kompaktowa Świadomość wpływów
Zdecentralizowana produkcja	Energia słoneczna i ciepła Pompy ciepła Energia wiatru i biopaliwa na małą skalę
Ciepłownictwo	Odnawialane paliwa Energia z odpadów: spalanie i odzysk ciepła.
Zcentralizowana produkcja energii	Energia wiatru (zcentralizowana) Systemy wychwytywania dwutlenku węgla–CCS

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.1 . Koncepcja zrównoważonego rozwoju (3)

Scenariusze zagospodarowania gruntów i Scenariusze produkcji energii

Źródło; A. Staffans, Aalto University

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.1. Koncepcja zrównoważonego rozwoju (4)

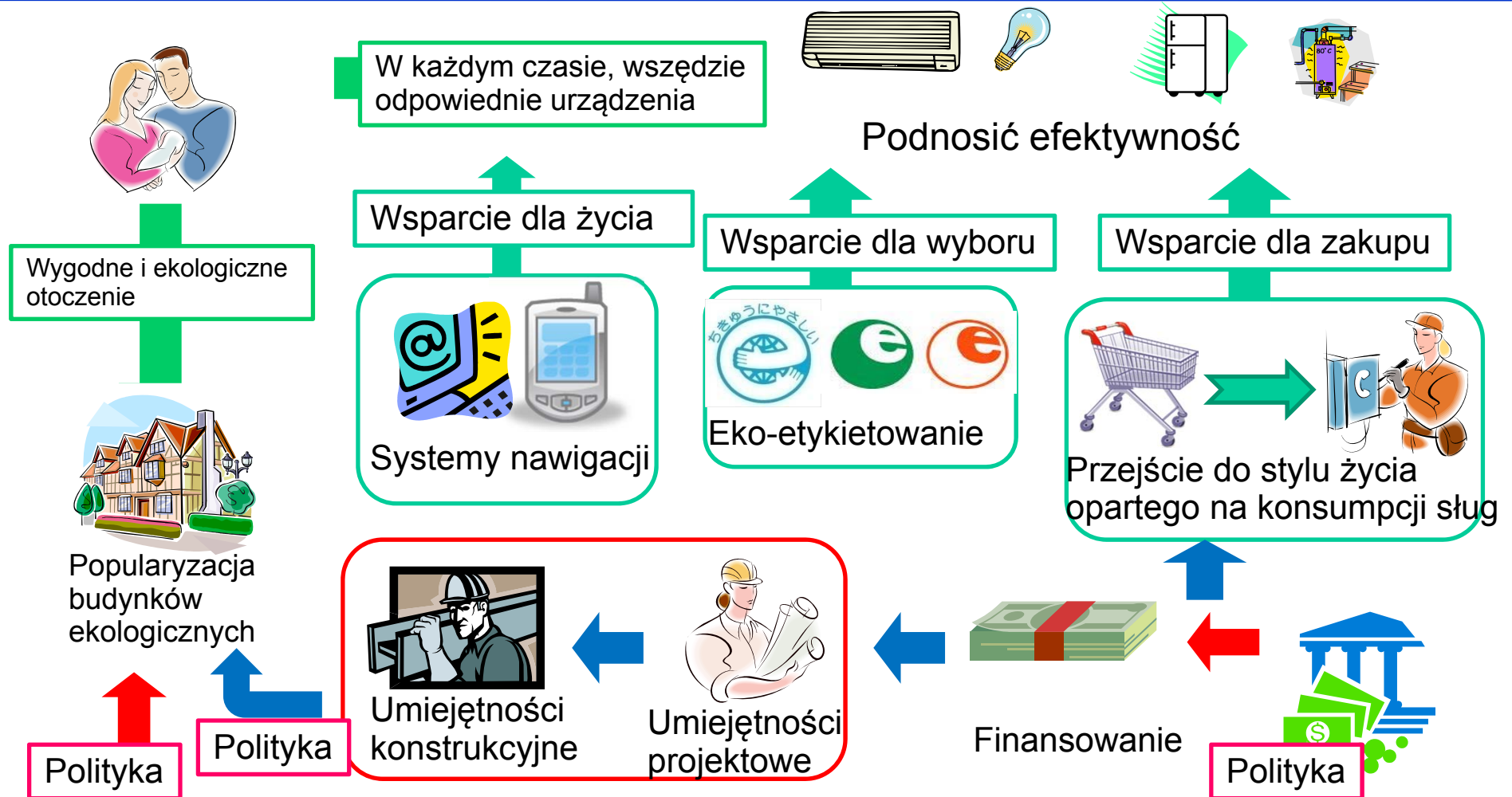
Kroki do podjęcia przez planistów miejskich w celu zintegrowania w sposób zrównoważony w procesie planowania zagadnień związanych z energią i emisjami

- ⇒ Planowanie różnych alternatyw rozwoju miast
- ⇒ Zatrudnianie konsultantów zajmujących się energią i emisjami, którzy sporządzą analizy alternatywnych wartości dla zużycia energii i emisji i oszacują zarówno koszty inwestycyjne jak i operacyjne.
- ⇒ Pozwolić osobom podejmującym decyzje oceniać alternatywy oparte na informacji w nowym ilościowym ujęciu konsumpcji, emisji i kosztów.
- ⇒ Opierać podejmowanie decyzji na podstawie informacji w ilościowym ujęciu, sporządzania bardziej zaawansowanych i opartych na zrównoważonym rozwoju planów dla społeczności miejskich.

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.2. Jak osiągnąć życie niskoemisyjne? (1)

Źródło: Shuichi Ashina, National Institute for Environmental Studies (CGER/NIES) "Urban Planning and Sustainable Development", March 4, 2010

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.2. Jak osiągnąć życie niskoemisyjne? (2)

Prowadzenie obywateli w kierunku tworzenia społeczeństw niskoemisyjnych:

- ⇒ Wyjątkowo trudne jest osiągnięcie średnio i długoterminowych celów redukcji ustalonych przez rządy, z wykorzystaniem obecnie stosowanych działań mających na celu oszczędnościami energii;
- ⇒ Nawet jeśli powstaną nowe budynki i miasta wykonane w nowoczesnych technologiach o wysokiej efektywności energetycznej, nie jesteśmy w stanie osiągnąć oczekiwanych oszczędności energii, jeśli mieszkańcy będą rozrzutnie korzystać z energii;
- ⇒ Jak możemy zmotywować ludzi do zmiany stylu życia wysokoemisyjnego do stylu niskoemisyjnego?
- ⇒ Zaprezentowanie modelu niskoemisyjnego miasta przyszłości w formie wizualnej.
- ⇒ Motywowanie ludzi do świadomości oszczędzania energii, a przez to prowadzenie ich do niskoemisyjnego stylu życia.

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.3. Dlaczego miasta i gminy?

Ponieważ miasta i gminy są:

- Jednostkami administracyjnymi bezpośrednio związanymi z życiem mieszkańców
- Głównymi ciałami, które formują i egzekwują działania polityczne
- Mają punkt widzenia bezpośrednio związany z życiem codziennym mieszkańców
- Są odpowiedzialne za promowanie polityki efektywności energetycznej i redukcji emisji CO₂
- Mają wpływ na interesariuszy, którzy konsumują energię
- Odpowiedzialne za stałe dostawy energii w regionie.

Realizacja polityki redukcji emisji CO₂ wymaga współpracy pomiędzy gminami

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.3. Dlaczego miasta i gminy?

„Kiedy krajowi politycy i światowi liderzy mówią o uporaniu się ze Zmianami Klimatycznymi, opuszczanie miast równa się walce z pożarem wężem ogrodowym”

- Robert Doyle, Burmistrz Melbourne, Australia

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.4. Ćwiczenie: „Ekologiczny ślad emisji CO₂” (Carbon Footprint)” dla uczestników szkolenia(1)

„Ekologiczny ślad emisji CO₂” to łączna ilość gazów cieplarnianych produkowanych bezpośrednio i pośrednio przez człowieka, organizację, zdarzenie lub produkt.

Np.: kiedy samochód jedzie spala paliwo, produkuje ilość CO₂ zależną od poziomu zużycia paliwa i odległości jaką pokonuje. „Ekologiczny ślad emisji CO₂” jest mierzony przez oszacowanie ilości wyemitowanych do atmosfery gazów cieplarnianych przez ten samochód i zwykle jest wyrażany w tonach CO₂.

„Ekologiczny ślad emisji CO₂” w przypadku ludzi jest sumą wszystkich emisji CO₂ do atmosfery spowodowanych przez działania danej osoby w określonym okresie czasu, głównie w ciągu roku.

Gdy organizacje i ludzie znają wielkość swojego „Ekologicznego śladu emisji CO₂”, może zostać opracowana strategia redukcji zanieczyszczeń spowodowanych przez organizację lub osobę. Do zarządzania ilością CO₂ wydalonego do atmosfery są wykorzystywane Offsety węglowe.

2. Zmiany klimatyczne a Energia

2.4.Ćwiczenie: „Ekologiczny ślad emisji CO2” (Carbon Footprint)” dla uczestników szkolenia (2)

Kalkulator obliczania indywidualnego „Ekologicznego śladu emisji CO2” (Carbon Footprint)” jest bezpłatny i dostępny na różnych stronach internetowych. Tabele produktów i ilości CO2 przez nie emitowanych są dostępne również online.

Na przykład:

<http://www.carbonfootprint.com/calculator.aspx>

Konsorcjum UP-RES

Instytucja do kontaktu dla tego modułu: **Aalto University**

SaAS

AGFW

- **Finlandia : Aalto University School of science and technology**
www.aalto.fi/en/school/technology/
- **Hiszpania : SaAS Sabaté associats Arquitectura i Sostenibilitat**
www.saas.cat
- **Wielka Brytania: BRE Building Research Establishment Ltd.**
www.bre.co.uk
- **Niemcy :**
AGFW - German Association for Heating, Cooling, CHP
www.agfw.de
UA - Universität Augsburg www.uni-augsburg.de/en
TUM - Technische Universität München <http://portal.mytum.de>
- **Węgry : UD University Debrecen**
www.unideb.hu/portal/en